

Föräldraskapet003007

Familjen är i främsta ledet i striden för
sanningen.

Föräldrarnas uppgift är att lära barnen att skilja mellan absolut
sanning och subjektiva åsikter.

Charles Soubre, *"The Holy Family,"* 1800-talet (foto: *Public Domain*)

Det som måste komma först är att uppfostra våra barn i sanningen och ge dem en fostran i dygderna så att de kan följa Jesus Kristus. Det är vår uppgift som föräldrar att uppfostra barnen att älska Gud – som är den absoluta Sanningen, Godheten och Skönheten. Vi måste göra det i en tid när de flesta av deras jämnåriga inte är säkra alls på att det finns något som alltid består eller att det finns en kunskap om den kärlek som ”håller solen och de andra stjärnorna i rörelse”, som Dante säger.

Relativismen är i sitt enklaste uttryck den fasta övertygelsen att den mänskliga kunskapen inte är absolut. Joseph Ratzinger gjorde i sin sista homilia före valet till påve stora rubriker i den sekulära pressen med satsen ”relativismens diktatur”. Den överallt närvarande inre oron som de sekulära ateisterna känner exploderade i raseri mot den gamle mannen som anklagades för att ”infantilisera ” den mänskliga rasen med sin uråldriga auktoritetstro som han klamrade sig fast vid när det gäller tron och moralen. Trogna katoliker hejade på honom.

Som ung filosofistuderande på den tiden hade jag tankar på att kämpa den goda kampen vid påvens sida och skriva långa artiklar om Dostojevski och Pascal. Jag skulle bära sanningens flagga högt från högskolornas elfenbenstorn.

Men samma sommar födde jag vårt första barn. Insikten om det hårda i verkligheten med graviditeterna, kampen att få pengarna att räcka till och omkringflyttandet i hela landet med en växande familj satte sina spår. Jag började förstå med åren att de främsta stridslinjerna för sanningen inte nödvändigtvis går genom de ärorika korridorerna i Cambridge och Yale (fast Gud vet att behovet av dem som vågar ta striden är stort där också). Nej, striden rasar som

häftigast i hemmen och i församlingarna där familjer lever mitt uppe i livet med födslarna, livet och döden. Jag kom till den klarheten att just föräldraskapet är det basala försvarsvapnet mot relativismen i familjen och därmed i vår kultur i vidare bemärkelse. Kraven tog mig snabbt ner från mitt elfenbenstorn där det varit lätt att tappa kontakten med den vardagliga verkligheten och satte mig helt enkelt på plats i de krav sanningen ställde på mig.

Det finns ingenting som krigar mer mot relativismen än omsorgen om ett barn eftersom det verkliga livet inte bryr sig om hur man känner sig eller hur det känns. Babyn behöver byta blöja vare sig man vill sova eller inte. 13-åringen måste stänga av sin smartphone nu vare sig man vill stå ut med de vilt uppspärade ögonen eller inte. Den nyföddes oavvisliga (och absoluta) fysiska behov, treåringarnas fruktansvärda känsloutbrott, 10-åringarnas och tonåringarnas outtömliga önskelistor och ständigt växande krav som småvuxna barn, finns där för oss hela tiden som nakna, kalla fakta!

Men den verkliga inkörsporten till den absoluta sanningen i föräldraskapet är den absoluta kärlek man har till dessa sina barn. Det är inte bara en kärlekens känsla eller förälskelse (eftersom man ibland inte känner sig så varm och inte ser så klart tredje gången man stiger ur sängen på natten), men man bevisar för dem och för sig själv att det är kärleken som driver en eftersom man gör det som behövs för att det ska vara bra för barnet.

Avfallna katoliker återupptäcker ofta tron på Gud när de upplevt vad födelse, liv och död är och vet med sig att den kärlek de har genom familjen bara kan komma någonstans ifrån utanför dem själva och att den är något absolut.

Att leva i en familj kan också bota ett barn från relativismen. Vi föds alla med följderna av arvsynen och en av dess följder är att allt om sanningen verkar förvirrande. Vi föds alla som små, självrättfärdiga relativister som bergfast tror att det moraliskt absoluta är den egna viljan.

Mycket är naturligtvis relativt. Att klä sig rätt hänger till exempel ihop med den rådande väderleken, känslan för anständighet eller en mors auktoritet. Visserligen kan det alltid diskuteras men valet kan bero på vilket lag den unga familjen vill heja på. Likaså måste vilken smak på glassen som är bäst vara en relativ sak. Sanningen om dessa saker beror på olika vanligen subjektiva eller vanemässiga faktorer.

Det finns emellertid sådana frågor som inte ska ses i ljuset av omständigheter. Den största och viktigaste delen av all uppfostran består i att lära våra barn att se skillnaden mellan absolut sanning och subjektiva åsikter. När föräldrarna blandar ihop dessa ting som är relativa med dem som är absoluta, blir barnen föremål för "relativismens tyranni". Den förvirringen blir inte väl behandlad av verkligheten.

Vilka sanningar som är absoluta och vilka som är relativa är inte alltid en självklarhet. Relativismens tyranni är till exempel rena fördärvet för 3-åringen som vill ha allt som han eller hon vill ha på ögonblicket. Det personliga infallet härskar.

Hur verklighetsanknutet detta är gick hem hos mig när jag nyligen hade bakning hemma på schemat.

Barnet: "Jag vill baka kaka."

Mamman: "Ja, nu gör vi det. Vi ska ha två ägg."

Barnet: "Nej, fem."

Mamman: "Visst, två ägg i bunken."

Barnet: "Jag vill ha fem ägg i skylen. *INTE I BUNKEN!*"

Mamman: "Men om äggen är i kylen så kommer de inte i kakan."

Barnet: "Ja, i kakan. *INGEN BUNKE!* I skylen!" (tonar bort scenen till ljudet av klagande gråt och gnuggande tänder)

Nu hajar vi. Relativismen styr barnets alla beslut och när det blir en krock med verkligheten får barnet spel. Konsten att baka kaka är inte bästa tillfället att öva sig i relativistiska tendenser. Sanningen är däremot vacker. Och smakar gott.

Vad jag måste göra först är att få barnet att förstå att det inte bestämmer hur många ägg som behövs för att baka en bra kaka. För det andra är det bra för barnet att inte få bestämma antalet ägg för kakan men att vara glad över att göra det som receptet säger. För det tredje blir det inget baka kaka av med mig om barnet inte ger med sig i frågan om receptet.

Min auktoritet som förälder handlar inte om att anpassa mig till barnens utvecklingsnivå eller begränsa barnens frihet utan i att utöva min auktoritet för deras eget bästa. Jag hjälper dem att *mogna* som mänskliga varelser. Om jag tillät min 3-åring att själv välja hur många ägg som ska användas varje gång vi bakar kaka skulle jag överlåta barnet till relativismens tyranni som inte bryr sig ett dugg om resultatet blir en god kaka till slut eller inte. Men eftersom jag bryr mig om mitt barn och vill att det ska känna sig stolt över att ha

lyckats göra en verkligt god kaka som smakar bra utövar jag min föräldraauktoritet att leda barnet och vänja det vid att följa instruktioner.

Att vänja 3-åringen vid sanningen är i själva verket en enkel sak även om den är fysiskt krävande. Det blir bara svårare längre upp i åldrarna när de börjar ha frågor om historien (men mamma, var fanns de goda människorna?) eller om kära släktingars levnadsformer (men mamma, de har ju inte gift sig!)

Vare sig våra barn bara är ute och går eller fått börja körövning för körkort så är det i familjelivet och i verkligheten som relativismen kan besegras.

Erika J. Hearn

Översättning Göran Fäldt, 2021-03-10.

[The Family is the Front Line in the Battle for Truth | National Catholic](#)

[Register \(ncregister.com\)](#)